

Dokumentation från Nya Dala-Stenåsen SE0540152 inom projektet LIFE RestoRED

LIFE19/NAT/SE/000172

2024-03-01

Restaurering

Betesmarkerna i Nya Dala - Stenåsa har en lång historia som öppna och hävdade marker. Förr i tiden var det utmarksbete för fämst invånarna i Dala socken. Förutom de höga biologiska värdena knutna till alvar, kalkrika gräsmarker och fuktängar finns hävdpräglade rikkärr med unik miljö. I området lever flera sällsynta och hotade arter varav flera är knutna till kalkbiotoper. Därför är det främsta syftet att bevara de kalkrika betesmarkerna och hävdpräglade rikkärren vilka hyser höga biologiska och kulturhistoriska värden.

Nya Dala - Stenåsa är ett betesmarksområde på tunna jordar på kalkberggrund där största delen av området utgörs av kalkgräsmarker och kalkhällmarker (alvar). Området är ett gammalt utmarksbete eftersom de tunna jordarna förhindrade uppodling av marken. Övergångar från alvar till kalkgräsmark sker successivt genom ökad tjocklek på jordtacket och ofta förekommer de båda naturtyperna, alvar och kalkgräsmark i en mosaik. De hävdade äldre gräsmarkerna har på många ställen närmast alvarkaraktär och hyser en rik flora med sällsynta arter typiska för kalkgräsmarker. Bland dem kan nämnas smalbladig lungört, fältgentiana och flertalet orkidéer. Med sin rika flora samt sandiga torrbackar hyser området även en rik insektsfauna. I området finns den sällsynta svartfläckiga blåvingen (VU i rödlistan) som här har en av sina mycket få förekomster i landet. Flera för alvaret karaktäristiska arter av lavar finns i området och i gräsmarkerna växer flera sällsynta marksvampar som är knutna till naturbetesmarker.

Under 1900-talet växte området igen i flera delar där det i dag finns ett i huvudsak ungt trädskikt. I området finns även tidigare åkermark som övergått till betesmark. På dessa marker håller en artrik kalkgräsmarksflora på att etablera sig. Under de senaste åren har området omfattats av åtagandeplaner och hävdats med miljöstöd ur landsbygdsprogrammet. En hel del restaureringar har genomförts och området betas nu av nöt. I detta projektet kommer ca 5 ha restaureras och återfå bete igen och målet är att det skall återgå till kalkrik gräsmark. Detta område håller på att växa igen på grund av för dålig beteshävd och brist på röjning av igenväxningvegetation. Området har under senare period också avverkats. Tyvärr har man inte röjt i samma omfattning och området har slutit sig med främst ung hassel, ung asp och ask. Vid slutet av projektet ska 5 hektar kalkgräsmark vara restaurerad. Restaureringen kommer att påbörjas 2024 med röjning och stängsling. Mycket av riset kommer att köras bort.

Före-bilder restaurering.
Norra delen

Norra delen 28/2 2024. Före restaurering

Efter restaureing. Bild kommer.

Norra delen, före restaurering 28/2 2024.

Norra delen. Bild kommer.

Sydöstra delen, före restaurering 28/2 2024.

Ungefär samma plats efter restaurering, 2024. Bild kommer.

Åtgärder för pollinatörer

Vid röjning kommer blommande buskar och träd gynnas och vissa buskage kommer att sparas. Möjligtvis kommer insektshotell och mindre mulmholkar sättas upp.

Åtgärder för att skapa död ved

En del faunadepåer kommer skapas vid röjningarna.

LIFE-programmet

Den här rapporten har producerats med stöd av Europeiska kommissionens LIFE-program.

Ståndpunkter och faktainnehåll representerar projektet LIFE RestoRED och representerar inte nödvändigtvis Europeiska kommissionens eller byrån CINEAs uppfattning eller ståndpunkt.

Läs mer om LIFE-programmet på EU-kommissionens webbplats : <https://ec.europa.eu/easme/en/life>